

KEĎ BOH OTVÁRA CESTU CEZ MORE

Žalm 66, 1 – 9:

„Zvučne plesaj Bohu, celá zem, ospevujte slávu Jeho mena a slávnym robte Jeho chválospev! Povedzte Bohu: Aké úžasné sú Tvoje skutky! Pre Tvoju veľkú moc Ti pochlebujú Tvoji nepriatelia. Nech sa Ti klania celá zem, nech Ťa ospevujú, nech ospevujú Tvoje meno! Sela. Podťe a pozrite sa na skutky Božie, úžasný je vo svojom konaní voči ľuďom. Premenil more na suchú zem, cez rieku prešli na nohách; nuž radujme sa v Ňom! On svojou mocou večne panuje, Jeho oči skúmajú národy, nech sa nepovyšujú odbojníci! Sela. Národy, dobreňte nášmu Bohu a zvučne rozhlasujte Jeho chválu! On duši našej život dal, nedal sklátiť sa našej nohe.“

Milí bratia, milé sestry,

Keď sa človek naozaj zastaví – nie iba medzi dvoma povinnosťami, nie iba ako

krátku prestávku medzi písaním stíšeni a učením sa dogmatiky, medzi prípravou katechézy a nácvikom spevu či hry na klavíri, medzi

odovzdávaním grantovej žiadosti, písaním vedeckého článku, vedením seminára či konzultáciou so študentmi – ale zastaví sa tak, že dovolí

svojmu vnútornému svetu spomaliť a stíšiť sa, začne si uvedomovať niečo, čo je zároveň jednoduché aj znepokojujúce: že jeho život nemá podobu pokojnej, stabilnej línie, ale skôr neustáleho prechádzania. Prechádzame od úlohy k úlohe, od jednej formy zodpovednosti k druhej, od jedného očakávania k ďalšiemu, a pritom si často ani nevšimneme, že v nás narastá únava, napätie a možno aj tichá otázka, ktorú si nedovolíme vysloviť nahlas: kde je v tom všetkom pevný bod, ktorý sa nehýbe? Táto otázka nie je len osobná, ale hlboko teologická. V luteránskej perspektíve je to otázka, ktorú v nás prebúdzá samotný Boží zákon.

Zákon nás nevedie len k tomu, aby sme si uvedomili, čo máme robiť, ale aby sme spoznali pravdu o sebe: že nie sme schopní udržať vlastný život v rovnováhe, že naše istoty sú krehké, že aj naše najlepšie úsilie sa rozpadá pod tlakom reality. Zákon nás neponižuje, ale odhaľuje. A práve toto odhalenie nie je koniec, ale začiatok hlbšej otázky:

kde je Boh v tomto našom prechádzaní?

A práve do tohto priestoru zaznieva Žalm 66. Žalm nezačína vysvetlením, ale chválou. „Zvučne plesaj Bohu, celá zem.“ To je dôležité: chvála tu nie je emocionálny výbuch, ale akt viery, ktorý otvára nový spôsob videnia reality. Človek sa neučí veriť najprv tým, že rozumie, ale tým, že sa nechá osloviť Božím slovom, ktoré mu ukazuje iný horizont, než aký vidí sám zo seba.

Potom prichádza veta, ktorá je centrálnym bodom žalmu: „Podťe a pozrite sa na skutky Božie.“ Toto nie je pozvanie k úniku zo sveta, ale k zmene pohľadu na svet. Žalm nás neberie preč z reality, ale do jej hlbšej vrstvy. Hovorí: prestaň čítať svoj život iba z toho, čo práve cítiš, čo práve prežívaš, čo práve vidíš. Pozri sa hlbšie. Pozri sa späť. Pozri sa na Božie konanie.

A čo vidíme? „On obrátil more na suchú zem.“ Tento obraz nie je dekoratívny, ale hlboko teologický a zároveň existenčne naliehavý. More v biblickej symbolike predstavuje chaos, ohrozenie, nepredvídateľnosť, hranicu, kde sa končí ľudská schopnosť kontroly. A práve

tam, kde človek vidí koniec, Boh otvára cestu. Ale zároveň si musíme všimnúť, že more nezmizlo. Boh ho neodstránil. On ho premieňa na priechod.

Tu sa dotýkame jedného z najzásadnejších momentov viery:

**Božie konanie
neznamená vždy
odstránenie prekážky,
ale často znamená
prechod cez ňu.**

A to mení celé chápanie života. Lebo človek by chcel, aby Boh vymazal všetko, čo bolí, čo je ťažké, čo je neprehľadné. Ale Boh namiesto toho hovorí: pôjdeš tým so mnou. A toto „so mnou“ je rozhodujúce. A práve tu vstupujeme do srdca luteránskej teológie kríža – theologia crucis. Boh sa nezjavuje ako ten, kto stojí mimo utrpenia a vysvetľuje ho, ale ako ten, kto doň vstupuje. Kríž nie je odpoveď, ktorá odstráni otázku bolesti, ale zjavenie Boha uprostred bolesti. Boh nie je mimo chaosu človeka, ale v ňom sa dáva poznať. A to znamená, že utrpenie nie je miesto Božej neprítomnosti, ale miesto, kde Boh koná inak, než by sme očakávali.

Tento pohyb sa prehlbuje vo vete: „Skúšal si nás, Bože, prečistil si nás ako striebro.“ Tu už nejde iba o vonkajší prechod, ale o vnútorný proces. O oheň, ktorý nepatrí k pohodliu, ale k očisteniu. Striebro sa nečistí jemne – prechádza ohňom, ktorý oddeľuje pravé od nepravého.

A práve tu sa človek stretáva s pravdou, ktorú nechce počuť, ale ktorú potrebuje: že mnohé z jeho istôt nie sú pevné. Že jeho identita je často postavená na krehkých základoch. Že aj jeho viera môže byť zmiešaná s potrebou kontroly a istoty. A že Boh tento proces dopúšťa nie preto, aby zničil, ale aby očistil. A tento oheň nie je opustením. Je to Božie jednanie s človekom, ktorý je pre neho vzácný. Boh nechce povrchnosť, ale pravdu. A pravda v Písme nie je len poznanie, ale vzťah – živé stretnutie s Bohom, ktorý vedie človeka hlbšie, než by sa odvážil ísť sám.

Potom prichádza tichá, ale rozhodujúca veta: „On duši našej život dal.“ Nie nášmu výkonu, nie našej kontrole, ale samotnej existencii človeka. Život nie je produkt, ale dar. A to znamená, že človek nie je zdrojom svojho bytia, ale jeho prijímateľom.

Žalm 66 stretáva s evanjeliom Jána 16 a toto stretnutie nie je náhodné, ale nesie v sebe hlboký teologický rytmus, ktorý formuje samotnú kresťanskú existenciu. Ježiš hovorí: „Ešte krátky čas a neuvidíte ma, a zasa krátky čas a uvidíte ma.“ Tieto slová nevysvetľujú len časový rámc udalostí, ale odhaľujú spôsob, akým Boh koná v živote človeka. Je to rytmus skrytosti a zjavenia, ticha a prítomnosti, straty a znovunájdenia, bolesti a radosti. Nie je to lineárny pohyb od problému k riešeniu, ale dynamika, v ktorej sa človek učí veriť aj vtedy, keď Boh nie je okamžite viditeľný.

A Ježiš tento rytmus nehovorí abstraktne, ale dáva mu konkrétny, telesný a hlboko ľudský obraz - obraz ženy pri pôrode. A tento obraz je teologicky mimoriadne silný. Nepopiera bolesť, nezľahčuje ju a ani ju neprekrýva laciným optimizmom. Naopak, bolesť je tu plne prítomná, reálna, intenzívna a nezameniteľná. Ale zároveň nie je posledným slovom. Nie je definitívnym významom celej udalosti, ale jej prechodom. To znamená, že utrpenie v tomto pohľade nie je slepou uličkou, ale cestou, ktorá vedie k životu,

hoci ju človek v jej strede ešte nevidí.

A práve tu sa rodí kresťanská nádej, ktorá nie je založená na popieraní bolesti, ale na dôvere v Boha, ktorý dáva bolesti iný význam, než aký je viditeľný v jej samotnom prežívaní.

Evanjelium potom pokračuje slovami, ktoré majú v sebe tichú, ale absolútnu silu: „vašu radosť vám nik nevezme.“ Táto radosť nie je psychologický stav ani výsledok priaznivých okolností. Nie je to radosť, ktorá vzniká preto, že sa veci vyvinuli dobre, ale radosť, ktorá vychádza z Kristovej prítomnosti a z jeho prisľúbenia. Je to radosť, ktorá stojí mimo dosahu toho, čo sa mení, pretože je zakorenená v tom, čo zostáva – v Kristovi samom.

A práve preto sa môžeme vrátiť k Žalmu 66 a počuť ho nanovo, už nie ako vzdialený poetický text, ale ako slovo, ktoré interpretuje náš vlastný život. „Podťe a pozrite sa na skutky Božie“ teraz neznamená len pozvanie k pohľadu na minulosť spásy, ale aj výzvu pozrieť sa inak na prítomnosť. Znamená to pozrieť sa na vlastný život nie ako na chaos, ktorý treba

zvládnuť a usporiadať, ale ako na cestu, ktorou Boh vedie, aj keď jej smer v danej chvíli nie je zrejmý. Nie ako na tlak, ktorý musí človek uniesť sám, ale ako na priestor, v ktorom sa už deje Božia vernosť, aj keď ju ešte nevieme pomenovať.

Možno sa na vonkajšej podobe nášho života skutočne nič dramaticky nezmení. Stále budeme žiť medzi povinnosťami, termínmi, zodpovednosťami a očakávaniami. Stále budeme učiť, pripravovať, písať, konzultovať, skúšať držať krok s tým, čo sa od nás očakáva. Ale to, čo sa môže zmeniť, je hlbšia vrstva toho všetkého – to, čo nesie celý tento pohyb. Už to nie je iba naša sila, ktorá sa snaží udržať veci pohromade, ale Božia vernosť, ktorá nás

nesie aj vtedy, keď sa nám vlastné sily míňajú.

A preto sa môžeme vrátiť k úplnému začiatku. Život sa nezastaví a pravdepodobne sa ani nezjednoduší tak, ako by sme si želali. Ale už nie je bez smeru, už nie je bez Božej prítomnosti. Je to cesta, na ktorej Boh nehovorí len raz do minulosti, ale neustále aj dnes: ja som s tebou.

A keď sa človek zastaví, nie aby unikol pred realitou, ale aby ju konečne videl pravdivo, začne postupne chápať, že pevný bod, ktorý celý čas hľadal, nikdy nebol ukrytý v ňom samom. Nebol v jeho výkone, v jeho

kontrole, v jeho schopnosti udržať veci v rovnováhe. Ale bol v Bohu, ktorý nesie aj samotné prechádzanie človeka, aj jeho neistotu, aj jeho vyčerpanie, aj jeho otázky.

A práve toto je útecha Žalmu 66, ktorá nie je lacným upokojením, ale hlbokým teologickým zakotvením človeka uprostred reality. Nie že sa more stratí, ale že ním prechádzame v Božej prítomnosti. Nie že oheň nebolí, ale že v ohni nie sme sami. Nie že všetko chápeme, ale že sme známi Bohu. A preto zostáva posledné slovo nie naše, ale Božie prisľúbenie: Boh dal našej duši život a nedal sklátiť sa našej nohe. A vašu radosť vám nik nevezme.

Amen

Mgr. Patrícia Sára Šimková, PhD.

odborná asistentka

katedra praktickej teológie

Evanjelická bohoslovecká fakulta

Univerzita Komenského v Bratislave

EVANJELICKÁ
BOHOSLOVECKÁ FAKULTA
Univerzita Komenského
v Bratislave

